

RADIO CENTER d.o.o.

Železna cesta 14

1000 Ljubljana

Ljubljana, 20. 7. 2010

**Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije**

Stegne 7

p.p. 418

1001 Ljubljana

Sklic: 0070-2/2020/7

Zadeva: Komentarji k zasnovi strategije upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom za obdobje 2021-2023

Spoštovani,

V skladu z dne 26.6.2020 objavljenim dokumentom »Zasnova strategije upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom za obdobje 2021 – 2023« vam podajamo naš odziv na v omenjenem dokumentu zastavljena vprašanja, ki se nanašajo na upravljanje s spektrom za radiodifuzijo.

Kateri ukrepi bi po vašem mnenju še dodatno povečali penetracijo DAB+ sprejemnikov oziroma zanimanje za digitalni radio pri poslušalcih?

1. Povečanje števila programskih mest za nove programe

Agencija je v več svojih dosedanjih strateških dokumentih že zaznala, da je za razvoj digitalnega radia pomembna ponudba novih programov. K temu pritrjujejo tudi izkušnje iz tujine. A tega kljub vsemu v dosedanjih razpisnih pogojih ni bilo zaznati, saj so bili v njih novi programi vedno v podrejenem položaju. V prihodnjih javnih razpisih bi tako bilo smiselno natančneje določiti večje število programskih mest namenjenih za nove programe in take pravice tudi čimprej podeliti, s čimer se bo zagotovilo povečanje pestrosti in dopolnitev obstoječe programske ponudbe.

V luči nedavnega velikega števila na novo registriranih programov dodatno predlagamo, da se pri pripravi razpisnih pogojev smiselno nameni pozornost tudi izdajateljski pluralnosti. (Za primer, ko bi število vlog na tak javni razpis bilo precej večje od za to razpisanih programskih mest.)

2. Slišnost DAB+ v tunelih

Kot veliko potencialno prednost digitalnega radia DAB+ velja izpostaviti poenostavljene tehnične možnosti za slišnost DAB+ radijskih programov v avtocestnih predorih. Za poslušalce je možnost neprekinjenega poslušanja priljubljenega radijskega programa tudi pri vožnji skozi tunele velika pridobitev, je pa to tudi iz varnostnega vidika precejšnja nadgradnja, saj tak sistem v primeru izrednih razmer omogoča prekinitve poslušanega radijskega programa z namenom prenosa nujnih obvestil za voznike, kar lahko rešuje tudi življenje.

Po zadnjih informacijah operater omrežja R1 že izvaja postopke za izvedbo, kar pozdravljamo in z veseljem pričakujemo. Za pospešitev teh postopkov predlagamo razmislek, ali lahko agencija v okviru svojih pristojnosti operaterjem pride kako naproti? Morda bi s prilagoditvijo zakonskih okvirjev k temu lahko pripomogel tudi zakonodajalec? (Status operaterja po 111. členu ZMed za upravljalce tunnelske oddajne infrastrukture?)

3. Čimprejšnja implementacija obvezne vgradnje DAB+ sprejemnikov v nove avtomobile v slovensko zakonodajo.

V luči direktive EECC predlagamo, da se v najkrajšem možnem času sprejme ustrezno zakonsko rešitev, ki bo zahtevala obvezno prodajo novih avtomobilov le z radijskimi sprejemniki, ki omogočajo tudi sprejem DAB+ signala. Hkrati predlagamo, da se nemudoma prične z obveščanjem vseh, na katere vsebina te direktive vpliva. Ker se avtomobili kupujejo za daljše časovno obdobje in ker hkrati uvozniki nove modele avtomobilov naročujejo tudi po več kot leto dni vnaprej, direktiva pa kot skrajni rok za tak ukrep določa konec leta 2020, najbrž s tem že krepko zamujamo. (Kot kaže se ta rok zaradi Covid-19 epidemije ne bo podaljševal.) Po vzoru držav, ki so tak ukrep že sprejele (Italija, Nemčija itd.), bi morali aktivnosti v zvezi z implementacijo direktive EECC pospešiti tudi pri nas, s čimer bodo tudi v Sloveniji DAB+ sprejemniki postali del osnovne opreme avtomobilov in s tem, v večje zadovoljstvo njihovih lastnikov, dolgoročno kompatibilni z neizogibno digitalno prihodnostjo radijskega etra.

4. Stimulacije za programe, ki se oddajajo hkrati na FM in DAB+ (simulcast)

Dejstvo je, da »simulcast« radijskih programov v FM in DAB+ tehnologiji izdajateljem povzroča dvojne stroške. Po vzoru dobrih praks iz tujine, bi agencija lahko v času sočasnega oddajanja v DAB+ in FM tehniki spodbujala izdajatelje za investicije v digitalno oddajanje tudi na način, da bi za tiste imetnike, ki to že počnejo, na področju FM oddajanja našla rezerve v sprostitvi regulacije, optimizaciji stroška frekvenčnin ipd. Tako bi le-tem olajšali breme, ki ga nosijo ob uvajanju nove tehnologije, zaradi dvojne distribucije, s čimer bi bili dodatno motivirani k pristopu k digitalnem oddajanju DAB+. Tako prihranjena sredstva bi lažje investirali v nove inovativne programske vsebine. Ker so dolgoročne prednosti DAB+ za slovenski medijski prostor nedvomno velike, bi bilo smiselno, da stimulatивно okolje, kjer se le da, zagotavlja tudi država.

5. Razpisi za nova dodatna regionalna / lokalna DAB+ omrežja

Agenciji predlagamo dodaten angažma pri postopkih usklajevanja novih prostih VHF III kanalov za realizacijo dodatnih (tudi regionalnih in lokalnih) DAB+ omrežij. Interes za digitalno DAB+

oddajanje na strani izdajateljev je velik, k čemur priča vsakokratni presežek vlog na objavljene javne razpise za programska mesta. (Za prihodnje javne razpise se pričakuje še precej večji naval, saj smo nedavno zaznali veliko število na novo registriranih radijskih programov.) Digitalni radio DAB+ tehnološko ni podvržen enakim omejitvam v spektru kot je bila analogna FM radiodifuzija. S povečanjem razpoložljivih kapacitet bi tako dostop do distribucije omogočali vse večjemu številu interesentov, ki se želijo ukvarjati z ustvarjanjem radijskih programov. S tem dobimo boljše izhodišče za večjo programsko pestrost, ki je, kot smo že navedli, eden večjih motivatorjev poslušalcev za nakup DAB+ sprejemnikov.

Smo v času, ko radijska industrija doživlja velike tehnološke in evolucijske spremembe saj imajo poslušalci vedno večjo možnost izbire. Radio je tako neizogibno primoran iskati svojo pot za razvoj in povečanje učinkovitosti v konkuriranju z novimi on-line digitalnimi ponudniki vsebin.

Digitalni radio DAB+ je na pan-evropskem nivoju ključna platforma prihodnosti za radio. Ne samo kot dopolnitev analognemu FM radiu, sprejetje direktive EECC je znak, da DAB+ na svoji poti že prevzema razvojno pobudo.

V upanju, da si boste vzeli čas in preučili naše komentarje in predloge vas, v pričakovanju čim bolj plodne nadaljnje razprave, lepo pozdravljamo!

Odgovorna oseba:
Gregor Memedović, direktor

Zg:
HITRADIO
center
RADIO CENTER d.o.o., Železna cesta 14, 1000 Ljubljana -4-